

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 07.07.1986, sp. zn. 1 Tz 28/86, ECLI:CZ:NS:1986:1.TZ.28.1986.1

Číslo: 20/1987

Právní věta: Pomocí ve smyslu § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. a nikoliv spolupachatelstvím trestného činu opilství podle § 9 odst. 2, § 201 tr. zák. je roztlačování motocyklu, jehož řidič je pod vlivem alkoholu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 07.07.1986

Spisová značka: 1 Tz 28/86

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Opilství, Pomoc, Spolupachatelství

Předpisy: 140/1961 Sb. § 8 odst. 1
§ 10 odst. 1 písm. c
§ 201
§ 9 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 20

Pomocí ve smyslu § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. a nikoliv spolupachatelstvím trestného činu opilství podle § 9 odst. 2, § 201 tr. zák. je roztlačování motocyklu, jehož řidič je pod vlivem alkoholu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ČSR z 7. 7. 1986 sp. zn. [1 Tz 28/86](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil pravomocný rozsudek okresního soudu Praha-západ ze dne 18. prosince 1985 sp. zn. 2 T 376/85 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu Praha-západ ze dne 18. prosince 1985 sp. zn. 2 T 376/85 byl obviněný V. H. uznán vinným trestným činem opilství podle § 201 tr. zák. proto, že dne 14. července 1985 kolem 03.30 hod. v katastru obce Štěchovice, osada Třebenice, okr. Praha-západ pomáhal P. K. roztlačovat malý motocykl, přestože předtím oba požívali alkoholické nápoje a P. K. byl později

přistižen hlídkou VB při řízení malého motocyklu maje v krvi nejméně 1,06 promile alkoholu. Za to mu byl podle § 201 tr. zák. za použití § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku. Rozsudek nebyl napaden odvoláním a nabyl právní moci.

Proti tomuto rozsudku podal ve prospěch obviněného generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Namítá v ní, že dosavadními důkazy nebylo řádně zjištěno jednání P. K., zejména zda motocykl řídil, nebo zda spolu s obviněným je zkoušel, zda motocykl je pojízdný. Objasnění těchto skutečností pak mělo význam i pro posouzení skutku obviněného V. H. Dále je ve stížnosti pro porušení zákona vytýkáno i nesprávné posouzení jednání obviněného V. H. jako spolupachatelství trestného činu opilství podle § 201 tr. zák. Obviněný motocykl neřídil, a proto nevykonával činnost, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, jak má na mysli ustanovení § 201 tr. zák. Jeho skutek by mohl být kvalifikován jen jako účastenství ve formě pomoci na trestném činu P. K. podle § 10 odst. 1 písm. c), § 201 tr. zák.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal rozsudek okresního soudu Praha-západ ze dne 18. 12. 1985 sp. zn. 2 T 376/85 v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř., přezkoumal též správnost řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Obviněný vypověděl, že v restauraci Nová Rabyň přibližně od 18.00 hod. dne

13. 7. 1985 do 02.00 hod. dne 14. 7. 1985 společně s P. K. požívali alkoholické nápoje; každý vypil asi pět nebo šest dvanáctistupňových piv. V restauraci také P. K. zakoupil od neznámého mladíka malý motocykl JAWA 23, který chtěl dopravit na svou chatu v katastru obce Buš. P. K. tlačil motocykl směrem k obci Slapy a obviněný vedle něj pouze šel. Když se P. K. u Slapské přehrady pokoušel motocykl roztlačovat, obviněný mu nepomáhal, jen stál a kouřil.

P. K. slyšený jako svědek vypověděl, že motocykl chtěli rozjet směrem ke Slapské přehradě. Požádal V. H., aby ho roztlačil a sám si na motocykl sedl. Motor vždy chvíli běžel, ale vzápětí zhasl, takže prakticky celou dobu seděl na motocyklu a V. H. jej tlačil.

Uvedené rozpory mezi údaji obviněného a svědka P. K. o způsobu přepravy motocyklu a o účasti obviněného V. H. na této činnosti neobjasňují ani údaje uvedené v úředním záznamu poříčního oddělení VB Slapy, v němž je P. K. označován za řidiče malého motocyklu. Podle úředního záznamu spolu s V. H. zkoušeli a přepravovali motocykl na chatu do obce Buš. Podle poznámky na tomto záznamu bylo u P. K. zjištěno 1,06 promile alkoholu v krvi.

Z těchto důkazů lze zatím jen dovodit, že P. K. měl v úmyslu uvést motocykl do chodu. Bylo proto třeba zjistit, zda jízdu s malým alespoň započal, tedy zda již dokonal trestný čin opilství podle § 201 tr. zák., nebo zda jeho jednání zůstalo jen ve stadiu pokusu uvedeného trestného činu proto, že se mu vůbec nepodařilo uvést motocykl do chodu nebo že motor pouze naskočil a vzápětí zhasl, aniž by vyvinul potřebnou tažnou sílu.

Okresní soud měl proto podrobněji vyslechnout k těmto otázkám P. K. Měl být též dotázán, zda motocykl kupoval jako pojízdný, popř. zda později zjistil příčinu, pro kterou se mu nepodařilo uvést motor do činnosti. Rovněž měl být dotázán, zda na motocyklu chtěl dojet až na chatu svých rodičů nebo zda chtěl provést jen jízdní zkoušku. Měl být vyslechnut též por. J. K., popř. další příslušník poříčního oddílu VB Slapy, kteří by měli blíže konkretizovat údaje uvedené v úředním záznamu ze dne 14. 7. 1985, zejména se měli vyjádřit ke způsobu jízdy P. K. na malém motocyklu.

Současně mělo být zjištěno, zda a jak se podílel obviněný svou činností na přepravě malého motocyklu, zejména zda jej pomáhal roztlačit. Také k této otázce bylo třeba vyslechnout příslušníky

poříčního oddílu VB Slapy, popř. provést konfrontaci mezi obviněným a svědkem P. K.

Okresní soud však výše naznačené důkazy neprováděl. Obviněného proto uznal vinným na základě nedostatečně zjištěného stavu věci a vadného hodnocení důkazů dosud provedených. Tím v jeho neprospěch porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Nejvyšší soud ČR proto porušení zákona v tomto rozsahu vyslovil, napadené rozhodnutí zrušil, zrušil i všechna další rozhodnutí obsahově na zrušený rozsudek navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a okresnímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

V dalším řízení okresní soud provedl důkazy naznačené v tomto rozhodnutí. Bude-li zjištěno, že obviněný skutečně pomáhal P. K. roztlačovat malý motocykl a ten již jízdu s ním započal, půjde u obviněného o pomoc k trestnému činu opilství podle § 10 odst. 1 písm. c), § 201 tr. zák. V případě, že by jednání P. K. bylo pouhým pokusem trestného činu opilství, skutek obviněného by po formální stránce naplňoval znaky pomoci k pokusu trestného činu opilství podle § 10 odst. 1 písm. c), § 8 odst. 1, § 201 tr. zák. V každém případě bude pak třeba bedlivě zkoumat též okolnosti určující nebezpečnost jeho činu pro společnost, zejména skutečnost, že šlo o ohrožení zájmů chráněných § 201 tr. zák. a že šlo o malý motocykl o nevelké hmotnosti a kinetické energii; protože ke skutku došlo v noční době, bude třeba posoudit frekvenci v místě, délku zamyšleného úsek jízdy, stupeň ovlivnění alkoholem, případně i okolnosti, pro které nedošlo k dokonání činu u P. K., a představu, kterou o nich měl obviněný. Teprve po zjištění a zhodnocení všech těchto okolností pak bude možno učinit správné závěry, zda a o jakou trestnou činnost u obviněného jde.

Z uvedeného dále vyplývá, že okresní soud porušil v neprospěch obviněného zákon i v ustanovení § 201 tr. zák. Měl za prokázáno, že obviněný P. K. roztlačoval a tomu se podařilo motocykl rozjet. Právě bylo vyloženo, že takový skutek je pomocí k trestnému činu opilství podle § 10 odst. 1 písm. c), § 201 tr. zák., nikoliv trestným činem opilství spáchaným ve spolupachatelství. K tomu je třeba dodat, že při řízení motorových vozidel je možno za pachatele trestného činu podle § 201 tr. zák. považovat jen toho, kdo motorové vozidlo pod vlivem alkoholu skutečně řídí. Kdo však tlačí malý motocykl proto, aby opilý řidič jel, nepáchá společným jednáním s řidičem trestný čin, protože tlačení motocyklu není řízením ani spoluřízením motorového vozidla. Obviněný se tedy nemohl dopustit trestného činu opilství jako spolupachatel.